

SZAKDOLGOZAT

Hallgató neve: Szabóné Kiss Éva

2024.

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Budai Campus

Felszámoló és vagyonfelügyeleti szakközgazdász szak

**A KÖNYVELŐ FELADAT ÉS FELELŐSSÉGE A MEGSZÜNTETÉSI
ELJÁRÁSOKBAN**

Belső konzulens: dr. Molnár István
beosztás

**Belső konzulens
intézete/tanszéke:** **Budai Campus**

Külső konzulens: Farkas József
beosztás

Készítette: Szabóné Kiss Éva

2024.

*“Minden könyvedben bevezetett tétel kettős legyen, ugyanis, ha valakit hiteleződdé
tettél, akkor valaki mást adósoddá kell tenned.”*

(Részlet Pacioli Summájából)

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	4
BEVEZETÉS	5
1. CÉLKITŰZÉS	6
2. SZAKIRODALMI ÁTTEKINTÉS.....	7
Számviteli előírások	7
Számviteli alapelvek.....	8
Törvényi előírások a képzettséget tekintve az általam kiemelt három európai ország viszonylatában	9
Beszámoló közzététel és tartalom összehasonlítás.....	11
Beszámolási kötelezettség.....	11
Hogyan változik a beszámoló mérleg része a felszámolási eljárás során.....	17
3. KÖNYVELŐ FELADATA	19
Szeretném egy saját tapasztalati példával szemléltetni dolgozatom témáját.....	19
Milyen dokumentumokat kell a felszámoló részére bocsájtani.....	25
4. MEGSZÜNTETÉSI ELJÁRÁSOK TÍPUSAI.....	27
Megszüntetési eljárások a Nemzeti Adó- és Vámhivatal tekintetében.....	30
A felelősség és következményei.....	34
5. ALKALMAZOTT MÓDSZEREK	39
6. EREDMÉNYEK ÉS ÉRTÉKELÉSEK.....	40
7. KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK.....	47
8. ÖSSZEFOGLALÁS	49
IRODALOMJEGYZÉK.....	51
ÁBRÁK ÉS TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE	53

BEVEZETÉS

A kettős könyvvitel megalkotója 1458-ban Benedetto Cotrugli volt, de a részleteit Luca Pacioli olasz matematikus dolgozta ki. Ennek köszönhetően nevezik a “könyvelés atyjának” is. Élete egyik főműve a Summa. A kor matematikai tudásanyagának az összegzése. A könyvelési rész mindössze 25 oldal. Ez a 25 oldal a kettős könyvvitel első egységes leírása és még mind a mai napig érvényes.

“A lényeg az, hogy képesnek kell lenned nagy gondossággal vezetni a főkönyvet a hozzátartozó naplóval és emlékeztetővel.... Ez a három könyv ugyanis az eredete és gyökere minden más könyvnek és írásnak, amit csak használnak a kereskedők szerte a világon...”

(idézet Summájából)¹

Ezen megfogalmazás és alkalmazás mind a mai napig érvényben és használatban van.

A számvitel azon irányzatok kevese mely már valamilyen formában egészen az ókortól kezdve jelen van a mindennapokban.

¹ Pacioli Summa 1458

1. CÉLKITŰZÉS

Témaválasztásom célja bemutatni a könyvelő felelősségét és kötelezettségeit a megszüntetési eljárásokban, mind könyvelői, mind vállalkozói oldal tekintetében. Sajnos egyre elterjedtebb az a hozzáállás, hogy „én nem tudtam”, „nekem ezt nem mondták”. Az emberek legnagyobb taktikája a tagadás.

A felelősség adódhat-e a törvényi előírások nagyvonalúságából, illetve az ügyvezetői felelőségek áthárítása a könyvelőre egy megszüntetési eljárás folyamán.

Elegendő-e a jelenlegi képzettségi követelmény, illetve egy szigorúbb követelmény rendszer csökkentené-e a felszámolási eljárások számát vagy csökkenne-e az eladósodott vállalkozások száma.

Más uniós országok milyen követelményeket támasztanak a könyvelőkkel szemben a képzettségek terén.

Szükséges lenne-e a könyvelőket szigorúbb rendszerben „nyilvántartani” és nagyobb teret biztosítani számukra a precízebb munkavégzés lehetőségének tekintetében. A jogszabályi előírások bemutatására hazánkon kívül másik két uniós államot mutatok be, melyek:

Belgium és Románia.

Munkám során ügyfeleim révén üzleti kapcsolataim vannak Belgiumban és Romániában, így kézenfekvő döntés volt, hogy dolgozatom összehasonlító részében Magyarországon kívül ezen két országot választom.

2. SZAKIRODALMI ÁTTEKINTÉS

Számviteli előírások

Magyarországon a 2000. évi C törvény, a számviteli törvény határozza meg a kettős könyvvitelt vezetőik számára a beszámolási és könyvvezetési kötelezettségét, a beszámoló összeállításának, a könyvek vezetésének során érvényesítendő elveket, az azokra épített szabályokat, valamint a nyilvánosságra hozatalra, a közzétételre és a könyvvizsgálatra vonatkozó követelményeket. A csődeljárás és a felszámolási eljárások során a felszámolás számviteli feladatait a 225/2000. (XII.19) Kormány rendelet határozza meg.

A kettőskönyvvitel hatálya alá tartoznak a gazdasági társaságok, saját hatáskörű döntés alapján a civil szervezetek.

Az egyéni vállalkozók nem a számviteli törvényhatálya alá, hanem a személyi jövedelemadó hatálya alá tartoznak és egyszeres könyvvitelt alkalmaznak.

Egy vállalkozás könyvelésének minden esetben meg kell felelnie a számviteli törvény által támasztott alapelveknek.

Számviteli alapelvek²

1. Vállalkozás folytatásának elve	
2. Teljesség elve 3. Valódiság elve 4. Óvatosság elve 5. Összemérés elve 6. Tartalom elsődlegessége a formával szemben elve	TARTALMI ALAPELVEK
7. Egyedi értékelés elve 8. Bruttó elszámolás elve 9. Időbeli elhatárolás elve 10. Lényegesség elve 11. Költség-haszon összevetésének elve	KIEGÉSZÍTŐ ALAPELVEK
12. Világosság elve 13. Folytonosság elve 14. Következetesség elve	FORMAI ALAPELVEK

1. ábra számviteli alapelvek

Ezen alapelvek, a vállalkozás működése folytán figyelembe veendő elvek. Megszüntetési, felszámolási eljárások esetében bizonyos elveket nem lehet figyelembe venni. Ilyen például a vállalkozás folytatásának elve, az időbeli elhatárolás elve.

A kettőskönyvvitelt vezető gazdasági társaságok tekintetében a számviteli törvény egyéb kötelező feltételeket is állít. Az egyik ezek közül a mérlegképes könyvelő alkalmazása könyvelési feladatok ellátására, mely alól mentesülhet a törvény 2024. január 01- én történt

² 2000.évi C törvény Számviteli törvény

változása révén azon vállalkozás, amelynek az éves árbevétele a megelőző két üzleti év átlagában nem haladta meg a 20 millió Ft-ot. Ez a korábbi években 10 millió Ft volt.³

Törvényi előírások a képzettséget tekintve az általam kiemelt három európai ország viszonylatában

Könyvelő: olyan végzettséggel rendelkező szakember, aki figyelemmel kíséri a magánszemélyek és/vagy a vállalkozások pénzügyi helyzetét. Egy könyvelő a számlák kezelésével, adóbevallások készítésével foglalkozik.

Magyarországon azon kettőskönyvvitelt vezető vállalkozások, akinek a tárgyévet megelőző évi árbevétele elérte vagy meghaladta a 20 millió Ft-ot, kötelesek a könyvviteli feladatok ellátására szakembert megbízni. Ezen szakemberek képzési követelményét a számviteli törvény határozza meg, mely a regisztrált mérlegképes könyvelői képesítés. (2000. évi C törvény 151.§) A regisztráció, a képesítést követően megszerezett, igazolt három év szakmai gyakorlat után igényelhető meg. A megszerzést követően minden évben kötelező szakmai továbbképzésen kell részt venni, hogy a regisztráció aktív maradjon. A kettőskönyvvitelt vezető társaságok kötelezettsége az éves beszámoló közzététele. A beszámoló közzétételi határideje, mérlegforduló napot követő 150. nap.

Belgiumban általánosságban elmondható, hogy egyetlen egy törvény sem írja elő kötelezőjellel, hogy a vállalkozások könyvelését szakemberre kell bízni.

A belgiumi jogszabályok alapján a vállalkozás formája határozza meg a számviteli kötelezettségeiket. Megkülönböztetnek egyszerűsített és teljeskörű elszámolást. Teljeskörű könyvvizetésre az kötelezett, akinek az áfa nélkül számított bevétele meghaladja az 500 000 Eur-t. Ez megközelítőleg 200 millió Ft. Ezen értékhatára alatt választható az egyszerűsített könyvelés. Minden tekintetben részletes szakmai tudást igényel a könyvvizetés. Az egyszerűsített elszámolást választókat kötelező beszámoló közzétételi kötelezettség nem terheli. A teljeskörű könyvvitelt alkalmazó vállalkozásoknak a beszámolót a közgyűlés elfogadása után 30 napon belül letétbe kell helyezni a Belga Nemzeti Banknál.

³ <https://borealisconsulting.hu>

A könyvelői és adótanácsadói szakmára vonatkozó törvény a 2019. március 17-i A könyvelői és adótanácsadói szakmáról szóló törvényt (1) a Belga király Fülöp érvényesítette.⁴

Könyvelői feladatok ellátására legalább “BAC+2” érettségivel kell rendelkezni. Számvitelből BTS (Brevet de Technicien Supérieur) egy felsőoktatási oklevél szerezhető meg 2 év alatt.

Fő célja a szakmai életbe való gyors beilleszkedés.

Romániában a 82/1990-es számviteli törvény szabályozza az előírásokat. A könyvviteli feladatokat elláthatja a gazdasági igazgató vagy a főkönyvelő. Kötelező a felsőfokú végzettség. A törvény a felelősséget három szempont szerint mérlegeli.

- Nem képzett természetes személy

- Nincs releváns gazdasági képzettsége, szakmájától vagy egyéb tanulmányaitól független

- Könyvelhet és beszámolót is készíthet, de az éves beszámolót csak CECCAR tagok írhatják alá, vállalat méretétől függetlenül. (CECCAR a Romániai Számviteli Szakértői és Okleveles Könyvelők Testületének központi irányító szervei.⁵)

- Képzett személy

- Szükséges képzettséggel rendelkezik pl. felső vagy középfokú tanulmányok, de a szükséges engedélyt nem váltotta ki.

- Könyvelhetnek és beszámolót is készíthetnek, azonban a felelősség a vállalat vezetőit terheli.

- Engedélyezett természetes személyek

- Mérlegképes vagy szakképesített könyvelők, nemcsak könyvviteli munkálatokat, hanem beszámoló készítési feladatokat is vállalhatnak saját felelősségükre.

A bemutatott három országot tekintve elmondható, hogy a tagországok teljesen eltérő előírásokat alkalmaznak. Ezen országok szabályainak az áttekintése nem nyújt teljes valós képet, de azt el lehet mondani, hogy a nyugati országok szabályozása jóval nagyobb

⁴http://etaamb.openjustice.be/fr/loi-du-17-mars-2019_n2019040805.html

⁵ <https://ceccar.ro/>

szabadságot engedélyeznek. Magyarország a vizsgált három ország közül középen helyezkedik. Románia szabályozása tekinthető az elvárások szempontjából a legszigorúbbnak.

Beszámoló közzététel és tartalom összehasonlítás

Összehasonlítás⁶

	Beszámoló közzétételi értékhatár	Ki a felelősség	Kötelező képesítés
Magyarország	Nincs	Elsődlegesen az ügyvezető	20 millió Ft árbevétel felett
Belgium	500 000 Eur	Vezető tisztségviselő	Nincs
Románia	Nincs	Az aki jogosult a beszámoló benyújtására	Beszámoló benyújtása mellett

2. ábra beszámoló összehasonlítása

Beszámolási kötelezettség

A számviteli törvény 9. § (2) bekezdése szerint, ha két egymást követő üzleti évben a mérleg fordulónapján a három mutató szám közül bármelyik kettő nem haladja meg a határértéket, az alábbi beszámoló készítési formák közül kell választania.

⁶ Saját szerkesztés Szabóné Kiss Éva 2024

Beszámolók fajtái:

- Mikrogazdálkodói egyszerűsített beszámoló
- Egyszerűsített éves beszámoló
- Éves beszámoló
- IFRS szerinti éves beszámoló
- Összevont (konszolidált beszámoló)

Bemutató ⁷

		Magyarország	
	Mérlegfőösszeg	Árbevétel	Átlagos létszám
		Magyarország	
Mikrogazdálkodói egyszerűsített beszámoló	150 millió Ft	300 millió Ft	10 fő
Egyszerűsített éves beszámoló	1200 millió Ft	2400 millió Ft	50 fő

3. ábrabeszámoló típusainak értéktárai

A beszámoló tagoltságát tekintve áll egy mérlegből és egy eredménykimutatásból.

⁷ Saját szerkesztés Szabóné Kiss Éva 2024

Eredménykimutatás:

Az eredménykimutatásban mutatja ki a vállalkozás a tárgyévben felmerült bevételeit és költségeit. Az üzemi eredményét, adófizetési kötelezettségét, majd az adózott eredményét. A beszámoló, mind a mérleg, mind az eredménykimutatás tekintetében tagoltságában függ a beszámoló fajtájától. Az eredménykimutatás lehet összköltség eljárású vagy forgalmi költség eljárású.

	Eredménykimutatás összköltség eljárással "A" változat	Megjegyzés
9	01. Belföldi értékesítés nettó árbevétele	*Belföldön értékesített készletek és szolgáltatások nettó (áfa nélküli) eladási ára
9	02. Exportértékesítés nettó árbevétele	*Külföldre értékesített készletek és szolgáltatások nettó (áfa nélküli) eladási ára
	I. Értékesítés nettó árbevétele (01+02)	
5	03. Saját termelésű készletek állományváltozása (SEEAÉ)	* Most csak azt kell tudni, hogy itt van
5	04. Saját előállítású eszközök aktivált értéke (STK ÁV)	* Most csak azt kell tudni, hogy itt van
	II. Aktivált saját teljesítmények értéke (AST) (+03+04)	
9	III. Egyéb bevételek	*Kapott kártérítés, kötbér, késedelmi kamat *Értékesített tárgyi eszköz és immat. jószág nettó eladási ára
5	05. Anyagköltség	*Anyagfelhasználás *Közüzemi díjak (villany, víz, gáz) *Irodaszervizelési költsége
5	06. Igénybe vett szolgáltatások értéke	könyvviteli szolgáltatás, ügyvéd, javítás-karbantartás, reklám
5	07. Egyéb szolgáltatások értéke	*Biztosítás, bankköltség (kivéve kamat) *Hatósági díjak, illetékek
8	08. Eladott áruk beszerzési értéke (Elábé)	*Értékesített készletek könyv szerinti (nettó) értéke
8	09. Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke (Elaszé)	*Értékesített szolgáltatások könyv szerinti (nettó) értéke
	IV. Anyagjellegű ráfordítások (05+06+07+08+09)	
5	10. Bérköltség	*Dolgozóknak fizetett bruttó bér, jutalom, prémium
5	11. Személyi jellegű egyéb kifizetések	*Betegszabadságra járó munkabér, táppénz 1/3-a
5	12. Bérjárulékok	*Dolgozók bére után fizetendő járulékok
	V. Személyi jellegű ráfordítások (10+11+12)	
5	VI. Értékszőkkesési leírás	*Tárgyi eszközök és immat. javak terv szerinti amortizációja
8	VII. Egyéb ráfordítások	* Fizetett kártérítés, kötbér, késedelmi kamat *Értékesített tárgyi eszköz és immat. jószág könyv szerinti (nettó) értéke *Eszközök kéreseménye, hiánya, megsemmisülése, selejtezése, értékvesztése és terven felüli értékcsökkenése
	A. Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye (I+II+III-IV-V-VI-VII)	* Első eredménykategória, a fellelő lévő (római számokkal jelzett) bevételek és ráfordítások különbsége
	VIII. Pénzügyi műveletek bevételei	*Kapott kamat, osztalék, árfolyamnyereségek
9	IX. Pénzügyi műveletek ráfordításai	*Fizetett kamat, árfolyamvesztések
8	B. Pénzügyi műveletek eredménye (VIII-IX)	* Második eredménykategória, a fellelő lévő (római számokkal jelzett) bevételek és ráfordítások különbsége
	C. Adózás előtti eredmény (+A+B)	* Harmadik eredménykategória, a fellelő lévő (betűvel jelzett) eredménykategóriák (+A+B) eredménye
8	X. Adófizetési kötelezettség	Adózás előtti eredmény+adóalapkorrekciós tételek = adóalap x társasági adó kulcs
	D. Adózott eredmény (+E-X)	* Negyedik eredménykategória, a fellelő lévő két sor (C-X.) különbsége

4. ábra eredménykimutatás⁸

⁸ <https://szamvitelnavigator.hu>

Felszámolási eljárások folyamán a beszámolóban már nincs eredménykimutatás, mivel az eljárás nem eredmény orientált. Egy a cél a hitelezői igények kielégítése és ehhez a mérleg adatokra van szüksége az eljárás folyamán.

Mérleg:

A mérleg két oldalból tevődik össze. Egyik az eszköz, másik a forrás oldal. A mérleg az eredménykimutatással ellentétben nem csak a tárgy évi adatokat mutatja ki, hanem a korábbi évek adatait halmozott adatként. Itt mutatható ki a vállalkozás vagyona, követelése és kötelezettsége, mely a megszüntetési eljárások során az eljárás alapját képezi.

Az beszámolóban három oszlop található. Első oszlop az előző évi adatokat tartalmazza, a középső oszlop a korábbi évek esetleges módosító adatait, míg a harmadik oszlop a tárgyévi adatokat tartalmazza.

Szabályos esetben az eredménykimutatás 2 oszlopból áll, előző és tárgyi adatokkal kitöltve.

Eszközök (aktívák)	
1 A. Befektetett eszközök	<i>*1 éven túl szolgálják a vállalkozási tevékenységet</i>
I. Immateriális javak	<i>*nem kézzelfogható javak</i>
1. Alapítás-átszervezés aktivált értéke	<i>*A vállalkozás alapításával, átszervezésével kapcsolatos költségek</i>
2. Kísérleti fejlesztés aktivált értéke	<i>*Kutatási költségek, pl: gyógyszeripar</i>
3. Vagyoni értékű jogok	<i>*bérleti jog, koncessziós jog, használati jog, licence, márkanév</i>
4. Szellemi termékek	<i>*szoftver, találmány, gyártási eljárás, védjegy</i>
II. Tárgyi eszközök	
1. Ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok	<i>*Föld (telek, szántó, ültetvény...) és építmények (gyár, iroda, ...)</i>
2. Műszaki berendezések, gépek, járművek	<i>*Közvetlenül szolgálják a tevékenységet (termelő berendezések)</i>
3. Egyéb berendezések, felszerelések, járművek	<i>*Közvetetten szolgálják a tevékenységet (pl. irodai berendezések)</i>
4. Beruházások, felújítások	<i>*A már beszerezett, de még használatba nem vett tárgyi eszközök (mindegyik ez lesz először!!!)</i>
III. Befektetett pénzügyi eszközök	
1. Részesedések	<i>*Tulajdonosi jogviszony, osztalékkal és szavazati joggal jár</i>
2. Értékpapírok	<i>*Kötvény és diszkont értékpapír, hitelviszonyt testesítenek meg, kamat jár utána</i>
3. Tartósan adott kölcsön	<i>*más vállalkozásnak, magánszemélynek 1 éven túlra adott kölcsönök+1 éven túli bankbetétek</i>
B. Forgóeszközök	<i>*1 évnél rövidebb ideig szolgálják a vállalkozás tevékenységét</i>
I. Készletek	
1. Anyagok	<i>*(vásárolt készlet), a tevékenység során felhasználjuk, átalakítjuk</i>
2. Befejezetlen termelés és félkész termékek	<i>*(saját termelésű készlet), még nincs készen</i>
3. Késztermékek	<i>*(saját termelésű készlet), már teljesen elkészült</i>
4. Árúk	<i>*(vásárolt készlet), változatlan formában történő értékesítési céllal szereztük be</i>
II. Követelések	<i>*a mi követeléseink másokkal szemben</i>
1. Követelések áruszállításból és szolgáltatásból (vevők)	<i>*Ha eladunk valamit és vevő nem fizet azonnal, akkor itt mutatjuk ki a fennálló követelést a pénzügyi rendezésig</i>
2. Váltókövetelések	<i>*Fizetési időretet megtestesítő kamatozó értékpapír. Nekünk tartoznak a váltón feltüntetett összeggel</i>
3. Egyéb követelések	<i>*Költségvetéssel, állammal, dolgozóinkkal stb. szembeni 1 éven belül lejáró követelések</i>
III. Értékpapírok	
1. Részesedések	<i>*Tulajdonosi jogviszony, osztalékkal és szavazati joggal jár</i>
2. Értékpapírok	<i>*Kötvény és diszkont értékpapír, hitelviszonyt testesítenek meg, kamat jár utána</i>
IV. Pénzeszközök	
1. Pénztár, csekkek	<i>*A vállalkozás készpénzállománya</i>
2. Bankbetétek	<i>*1 éven belüli lejáratra lekötött, vagy le nem kötött bankbetétekben lévő pénzünk</i>
C. Aktív időbeli elhatárolások	<i>*Egyelőre csak azt kell tudni, hogy itt van</i>
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN (A+B+C)	

5. ábra mérleg eszköz oldal⁹

⁹ <https://szamvitelnavigator.hu>

	Források (passzívák)
4	D. Saját tőke
4	<i>I. Jegyzett tőke</i> *Alapításkor a tulajdonosok által véglegesen rendelkezésre bocsájtott alapítói vagyon, amit a cégbíróságon bejegyeznek
4	<i>II. Jegyzett, de még be nem fizetett tőke (-)</i> *A Jegyzett tőke még be nem fizett rész(csökkenti az összes Saját tőkét)
4	<i>III. Tőketartalék</i> *Egyelőre csak azt kell tudni, hogy itt van
4	<i>IV. Erőménytartalék</i> *A vállalkozás halmozott Mérleg szerinti eredménye (nyeresége/vesztesége)
4	<i>V. Lekötött tartalék</i> *Egyelőre csak azt kell tudni, hogy itt van
4	<i>VI. Értékelési tartalék</i> *Egyelőre csak azt kell tudni, hogy itt van
4	<i>VII. Mérleg szerinti eredmény</i> *A vállalkozás tárgyévi nyereségi vagy vesztesége
4	E. Céltartalékok *Egyelőre csak azt kell tudni, hogy itt van
4	F. Kötelezettségek *A mi tartozásaink másokkal szemben
4	<i>I. Hátrasorolt kötelezettségek</i> *5 éven túl ki-, vagy visszafizetendő tartozások
4	<i>II. Hosszú lejáratú kötelezettségek</i> *1 éven túl ki-, vagy visszafizetendő tartozások
4	<i>1. Hosszú lejáratra kapott kölcsönök</i> *Más vállalkozástól, vagy magánszeméltől 1 éven túli visszafizetési kötelezettséggel kapott kölcsön
4	<i>2. Hosszú lejáratú hitelek</i> *Hitelintézetitől (banktól) 1 éven túli visszafizetési kötelezettséggel kapott kölcsön
4	<i>III. Rövid lejáratú kötelezettségek</i> *1 éven belül ki-, vagy visszafizetendő tartozások
4	<i>1. Rövid lejáratú kölcsönök</i> *Más vállalkozástól, vagy magánszeméltől 1 éven belüli
4	<i>2. Rövid lejáratú hitelek</i> *Hitelintézetitől (banktól) 1 éven belüli visszafizetési kötelezettséggel kapott kölcsön
4	<i>3. Kötelezettségek áruszállításból és szolgáltatásból (szállítók)</i> *Ha veszünk valamit és nemfizetjük ki azonnal, akkor itt
4	<i>4. Váltótartozások</i> *Fizetési időre megtestesítő kamatozó értékpapír. Mi tartozunk a váltón feltüntetett összeggel
4	<i>5. Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek</i> *Adó-, Tb-, költségvetési tartozások, munkabértartozások=jövedelemelszámolás, stb
4	G. Passzív időbeli elhatárolások *Egyelőre csak azt kell tudni, hogy itt van
	FORRÁSOK ÖSSZESEN (D+E+F+G)

6. ábra mérleg forrás oldal ¹⁰

Beszámoló mellékletei

- Kiegészítő melléklet
- Cashflow kimutatás
- Adózott eredmény felhasználást igazoló okirat

¹⁰ <https://szamvitelnavigator.hu>

Hogyan változik a beszámoló mérleg része a felszámolási eljárás során

A felszámolási eljárás során már csak a mérleg oldalakkal találkozhatunk. Eszköz és forrás.¹¹

7. ábra felszámolási mérleg

					adatok eFt-ba
Sorszám	ESZKÖZÖK	Tevékenysé g záró	Felszámolás i nyitó	Felszámolási közbenő	Felszámolás i záró
1	Pénzeszközök				
2	Immateriális javak				
3	Készletek				
4	Tárgyi eszközök				
5	Követelések				
6	Nyilvántartásba vételi díj:				
7	ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	0	0	0	0
					adatok eFt-ba
Sorszám	FORRÁSOK	Tevékenysé g záró	Felszámolás i nyitó	Felszámolási közbenő	Felszámolás i záró
8	Felszámolás alatti				
	költségek "A"				
9	Zálogjoggal, óvadékkal biztosított				
	kötelezettség "49/D"				
10	Járadékok "C"				
11	Magánszemély, Kisváll. követelése "D"				
12	TB, adó, köztartozás "E"				
13	Rövidlejáratú kötelezettség "F"				
14	Késedelmi kamat, pótlék "G"				
15	Kapcsolt vállalkozás, személy "H"				
16	Saját tőke és eredmény				
17	FORRÁSOK ÖSSZESEN	0	0	0	0
készült:	Budapest, 2024.				
		név:			
			felszámolóbiztos		

¹¹ Saját szerkesztés Szabóné Kiss Éva 2024

A felszámolási eljárás során több típusú beszámolót különböztetünk meg.

A felszámolási eljárás során az ügyvezető a felszámoló rendelkezésére bocsátja a tevékenységet záró beszámolót, mely alapján a felszámoló elkészíti a nyitó mérleget.

A tevékenység záró beszámoló dátuma a felszámolási eljárás kezdetét megelőző nap.

A nyitó mérleg, a felszámolás kezdő napja. Abban az esetben, ha a felszámolás nem zárul le a következő évfordulóig, akkor minden évben közbenső mérleget kell készíteni, majd az eljárás befejezésével záró beszámoló készül.

Bizonyos rendkívüli esetben készülhet átadási mérleg, ez akkor merül fel, amikor a felszámolónak valamilyen külső tény miatt át kell adnia az ügyet másik felszámoló részére.

3. KÖNYVELŐ FELADATA

A könyvelő feladat mindenkor a számviteli törvény előírásait betartva a vállalkozás bizonylatai alapján a könyvelést a tőle elvárható gondossággal ellátni. A számviteli fegyelem betartása, a bizonylatok valóságnak megfelelő könyvelése. A felszámolási eljárás megindítása után harminc napon belül a záróbevallásokat elkészíteni és az ügyvezető részére átadni, azon tájékoztatás mellett, hogy a felszámoló rendelkezésére kell bocsátani megadott határidőig. Amennyiben a határidő betartása valamilyen akadályba ütközik, a felszámolót ezen tényről haladéktalanul értesíteni kell, a későbbi szankciók kiszabásának elkerülésének érdekében.

Szeretném egy saját tapasztalati példával szemléltetni dolgozatom témáját.

15 éve dolgozom könyvelőként. Ez év januárjában keresett meg egy kft, miszerint szeretnének könyvelőt váltani. Minden ilyen esetben megkérdezem az okot. A váltás oka, egy partnerüktől tudták meg, hogy a cég adószáma törölve van. Az adószám törlésének az oka beszámoló közzétételének elmulasztása. Ezen a ponton már felvetődik az ügyvezető felelőssége is, hiszen a cég gazdálkodása, adózási és bevallási kötelezettségeiért elsődlegesen ő felel. A folyószámla áttekintése után szembesültek azzal, hogy a kft az elmúlt 4 évben 4,5 millió Ft bírságot kapott összesen, a bevallások benyújtásának elmulasztása miatt. Mind a bevallásokon, mind a korábban beadott beszámolókon a tulajdonos neve szerepel, mint könyvelő és mint beszámolót benyújtó is. Regisztrációs szám nincs kitöltve. Az ügyvezető tanácsomra végrehajtást próbált indítványozni a korábbi könyvelő ellen, de a könyvelő saját vagyonnal nem rendelkezik, munkaviszonya 2 órás, így a felelősség megállapítása esetén sem lehet a kiszabott bírságokat behajtani rajta. Számlát a cég részére nem adott ki, egyetlen egy bevalláson sem szerepel a neve, így ebből kifolyólag a személye a gazdasági eseményekben nehezen igazolható. Csak egy tény bizonyítja, a közte és az ügyvezető között történt sms, valamint e-mail váltások, melyekből egyértelműen beazonosítható, hogy a könyvelési feladatokat ő látta el. Rendőrségi feljelentés megtörtént. A rendőrség tájékoztatása szerint, csak azért lesz a volt könyvelőnél házkutatás, mert a feljelentést beadó ügyvédnő kitért arra, hogy az irat anyag 2/3-át nem tudta visszaadni a könyvelő és ebben már egy esetleges szándékosság is fennállhat. Abban az esetben, ha a "szándékos iratanyaggal való visszaélés" nem szerepel a feljelentésben nem tesz semmilyen lépést a rendőrség.

Ebben az esetben mind az ügyvezető és mind a volt könyvelő felelőssége is megállapítható. Ez azon esetek egyike is lehetett volna, ha a cég anyagi helyzete nem stabil és nem tudja ezen bírságokat megfizetni, hogy bekövetkezett volna a felszámolási eljárás megindítása.

Eshetőleges szándék esetén az elkövető a következményeket nem kívánja, de előre látja cselekménye következményeit és abba belenyugszik, hogy megvalósuljanak. A BTK ide vágó törvénye alapján elmondhatjuk, hogy ez a “könyvelő” a törvény ezen passzusát kimerítette, mivel a kimenetelt nem kívánta, de látnia kellett, hogy ez a magatartás hova vezet. Tisztában volt vele, hogy mennyi bevallást nem adott be és mennyi bírság gyűlt össze az adózó terhére, Azt adóhiányt azzal “küszöbölte ki”, hogy minden egyes hónapban megadta, hogy az ügyfél mennyi áfát fizessen meg, viszont a bevallást nem adta be. Így az adófolyószámlán tartozás nem jelentkezett, mert a bíróság mellett csak túlfizetés volt.

Megállapítható- e egy ügyvezető felelőssége abban az esetben, ha a könyvelést nem követi nyomon?

Törvény szerint igen.

Egy ügyvezetőnek tudnia kell a vállalkozás dolgait? Igen. Értenie kell a könyveléshez? Nem.

Valójában amire mindenki hivatkozik, hogy “azért keresek szakembert, hogy szóljon mikor mit kell fizetnem”

A törvény ebben a nagyon sarkalatos szakmában egy nagyon nagy joghézagot, űrt hagy. Az Állam és a vállalkozók érdeke is az lenne, hogy az a szürke rész melyben csalni és csalásba keverni lehet, szűküljön. Nem lenne szabad ekkora hézagot hagyni.

Kétlépcsős információs rendszer? Ezen új rendszer, sem fogja sajnos a visszaéléseket visszaszorítani, csak azon emberek munkáját fogja szükségtelenül megnehezíteni, akik eddig is szabályosan végezték munkájukat. Sajnos a mai világban még mindig vannak olyan emberek vállalkozók, akik nem használják napi rendszerességgel az e-mailt. És teljesen elfogadott, ha az ügyfél jelszavát használatával lépnek be a különböző rendszerekbe.

Igen, elérhető a kétlépcsős belépési rendszer, de ez nem fogja kiszűrni azon könyvelőket, akik eddig is, mind az állam mind a vállalkozó részére

megszámlálhatatlan mértékű hátrányt és anyagi kárt okoztak. Valamint azon vállalkozásokat sem, akik kimondottan azért jött létre, hogy a törvény megkerülésével próbáljon működni.

A vállalkozás részére kiállított bizonylatok, például számlák, bankkivonatok, nyugták, bérszámfejtési bizonylatok, bérkartonok a vállalkozás tulajdonát képezik. A könyvelő által készített munkaállomány a könyvelői díj ki nem fizetéséig a könyvelő tulajdona, utána már a vállalkozás tulajdona.

Az iratőrzési kötelezettséget a számviteli törvény 169. § (2) bekezdése szabályozza. A gazdálkodó az üzleti évről készített beszámolót, az üzleti jelentést, valamint az azokat alátámasztó leltárt, értékelést, főkönyvi kivonatot, továbbá a naplófőkönyvet, vagy más, a törvény követelményeinek megfelelő nyilvántartást olvasható formában legalább 8 évig köteles megőrizni.¹²¹³

(2) * *A könyvviteli elszámolást közvetlenül és közvetetten alátámasztó számviteli bizonylatot (ideértve a főkönyvi számlákat, az analitikus, illetve részletező nyilvántartásokat is), legalább 8 évig kell olvasható formában, a könyvelési feljegyzések hivatkozása alapján visszakereshető módon megőrizni.*

(3) *A szigorú számadású bizonylatok rontott példányaira is vonatkozik a (2) bekezdés szerinti megőrzési kötelezettség.*

(4) *A megőrzési időn belüli szervezeti változás (ideértve a jogutód nélküli megszűnést is) nem hatálytalanítja e kötelezettséget, így az (1), illetve (2) bekezdés szerinti bizonylatok megőrzéséről a szervezeti változás végrehajtásakor intézkedni kell.*

(5) * *Az elektronikus formában kiállított bizonylatot – a digitális archiválás szabályairól szóló jogszabály előírásainak figyelembevételével – elektronikus formában kell megőrizni, oly módon, hogy az alkalmazott módszer biztosítsa a bizonylat összes adatának késedelem nélküli előállítását, folyamatos leolvashatóságát, illetve kizárja az utólagos módosítás lehetőségét.*

(6) * *Az eredetileg nem elektronikus formában kiállított bizonylatról – a papíralapú dokumentumokról elektronikus úton történő másolat készítésének szabályairól szóló jogszabály előírásainak figyelembevételével – készített elektronikus másolattal az e törvény szerinti bizonylatmegőrzési kötelezettség teljesíthető, ha a másolatkészítés alkalmazott módszere*

¹² 2000. évi C törvény a számviteli törvényről

¹³ Art. (új) -2017. évi CL. törvény

*biztosítja az eredeti bizonylat összes adatának késedelem nélküli előállítását, folyamatos leolvashatóságát, illetve kizárja az utólagos módosítás lehetőségét.*¹⁴

Dolgozatom témájának egyik iránya az, amikor a könyvelő tudatlansága, nemtörődömsége vagy hanyagsága vezet oda, hogy egy vállalkozás megszüntetési eljárásba kerüljön.

Felveti a kérdést, hogy egy ilyen helyzet meddig folytatható. Meddig képes valaki a más vagyonával "játszani". Meddig folytatódott volna ez a folyamatos törvénysértő állapot, ha cég vezetőség nem dönt a könyvelő váltás mellett. Itt kapcsolható vissza az a tény, hogy a relatív szigorú törvényi szabályozás mellett, hogy bizonyos árbevételi határ fölött regisztrált mérlegképes könyvelő szükséges, mégsem ellenőrzi és szankcionálja senki a hiányosságot.

Egy könyvelőnek nagyon nagy a felelőssége egy vállalkozás életében. A fentebb említett hozzáállások bármelyike nagyon gyorsan juttathatja a vállalkozást csőd közeli állapotba, melyben az ő szerepe sok esetben a rejtettsége miatt, mint pl nem ad számlát, nem vállalja a nevét, nincs vagyona, nem állapítható meg. Vagy abban az esetben, ha megállapításra is kerül kicsi a szankcionálási lehetőség. Hazánkban azon tevékenységekre melyek igazán nagy felelősséggel bírnak Kamarákat hoztak létre. Ilyen például az orvosi, ügyvédi, könyvvizsgálói, építőipari kamara. De sajnos könyvelői kamara nincs. A kamarák léte elvár egy bizonyos szintet, egy megfelelési kvótát. Aki nem felel meg, nem tud tevékenységet végezni. Igazán érthetetlen az a tény, hogy pont egy olyan szakmában, ahol vállalkozások és családok megélhetése múlik egy-egy ember hozzáállásán, nem kell kamara, ahol teljesíteni kell egy szintet. Ebből kifolyólag a fentebb említett könyvelők a későbbiekben vagy akár a korábbi években és akár ezekkel párhuzamosan is nyugodtan folytathatják azt, amit ebben a példában is elkövettek. Meggyőződésem ez nem egyszeri eset, és sajnos a tapasztalatom is ezt mutatja. A könyvelői hozzáállási felelősség nagyon nagy, csak nem tartja ezt nyilván senki. A kamarának pont ez lenne a feladata, hogy az ilyen esetek bejelentését kivizsgálná és eltiltaná a szakma gyakorlásától az adott személyt, majd ezzel egyidejűleg, ha jól működne az elektronikus beszámoló felületen a regisztrációs szám ellenőrzése, kiszűrésre kerülhetne a nem jogkövető magatartás.

Jelenleg is vannak olyan esetek amikor a szakma gyakorlásától eltiltásra kerül egy adott személy, de ez sajnos csak az erkölcsi bizonyítványban jelenik meg, és azt egy vállalkozó se kéri amikor a szerződés megkötésre kerül. A könyvelőnek a rengeteg törvényi szabályozás között meg kell találnia azt, amely a vállalkozás működését érinti. Meglátásom és

¹⁴ <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0000100.tv> - Wolters Kluwer

tapasztalatom, szerint egy néhány hónapos mérlegképes könyvelő képzés, ahol még mind a mai napig nagy hangsúlyt fektetnek az oktatásban, az évekkel ezelőtt elavult “váltó követelésekre” és nem oktatják a mai világban jelenlévő valós gazdasági helyzetet, könnyen el lehet jutni a megszüntetési eljárás bírósági szakaszában, hogy hirtelen tanúból, vádlottá avanzsál át a könyvelő.

Dolgozatom másik irány vonala ezen téma kibontása.

Kétféle ember létezik a naiv és a dörzsölt. Az esetek nagy többségében a naiv lesz az áldozat. A naivitás több okból is adódhat. Alaptermészet, tanulatlanság, tapasztalat hiány.

“Olyan személy, aki természeténél vagy tapasztalatlanságánál fogva kritikátlanul mindent hamar elhisz, ezért könnyen félrevezethető, gyermeket, hiszékeny.”¹⁵

Az évek során minél többet tanultam, képeztem magam, annál többször és mélyebben jöttem rá, mennyi mindent nem tudok még a szakmánkról.

Egy olyan fiatalnak, akinek ezen a területen pár év gyakorlata van nagyon veszélyes a mai világ, de akár egy rutinos hosszú évek tapasztalatával rendelkezőnek is.

A mérlegképes könyvelői képzésen nem tanítják meg a pénzmosási területen mire kell figyelni. De egy esetleges felelősségre vonás esetén az az általános, hogy “tudnia kellett volna”, - “látnia kellett volna”. Az ügyvezetők részéről az elsődleges védekező mechanizmus, “ezért tartok könyvelőt” -, “ezt a könyvelő intézte” -, “ezt a könyvelő tudja” -, “a könyvelő tanácsolta, hogy ez így jó lesz”.

A könyvelőket eseti jelleggel is megbízzák, adott esetben egy felszámolási eljáráshoz az újra könyveléshez, vagy a záró bevallások elkészítéséhez. Arra a kérdésre, hogy miért nem a korábbi könyvelő végzi, sokszor az a válasz “ő nem ért, hozzá”, vagy egyszerűen kiderül évek óta nincs könyvelője a cégnek. Ilyen esetekben az ügyvezető/tulajdonos hirtelen elővarázsol bizonyos dokumentumokat, vagy adott esetben leírja e-mailen, hogy milyen gazdasági események történtek, vagy az iratanyag eltűnik.

¹⁵ magyar értelmező kéziszótár

Jelenlegi tanulmányom alatt szereztem azzal kapcsolatban tudást, hogy megkülönböztetjük a felszámolási eljárásokat annak tekintetében, hogy melyik felszámolóhoz kerül. Ezt például nem tanítják máshol és senki nem tájékoztat róla.

Abban az esetben, ha felszámolási eljárás során kijelölt szervezet a Nemzeti Reorganizációs Nonprofit Kft (továbbiakban NRN), valamilyen tekintetben az eljárás kiemeltnek számít. Az NRN kijelölése abban az esetben törték meg ha:

- *Stratégiaiilag kiemelt jelentőségű csődeljárások (vagyonfelügyelő, ideiglenes vagyonfelügyelő) és felszámolási eljárások (rendkívüli vagyonfelügyelő, felszámoló) lebonyolítása során az NRN jár el.*

- *Bűnügyi vagyont érintő felszámolási eljárás során. A Cstv. 79/A § (7) bekezdése értelmében, ha a felszámolás elrendelése bűnügyi igény alapján kerül sor, vagy adós ellen folyamatban lévő eljárásban bűnügyi hitelezői igénybejelentés történik, felszámolóként a bíróság - kivéve, ha a törvény alapján a pénzügyi szervezet felszámolására létrehozott felszámoló szervezetett kell kirendelni - a 66.§ (2) bekezdés szerinti felszámolót rendeli ki.*

- *Az állami részesedéssel rendelkező gazdasági társaságok csődeljárásai és felszámolási eljárásai során ideiglenes vagyonfelügyelő, vagyonfelügyelő, rendkívüli vagyonfelügyelő felszámoló az NRN*

- *Az állam többségi és közvetlen befolyásával rendelkező gazdasági társaságok végelszámolási eljárásai során végelszámolóként az állami felszámoló jár el. Ha ezen eljárásban a gazdálkodó szervezet felszámolását kezdeményezi, felszámolóként az NRN kerül kijelölésre*

- *A legalább 25%-os közvetlen, vagy közvetett állami részesedéssel működő gazdasági társaságok szerkezetátalakítási eljárásaiban a szerkezetátalakítási szakértőként az NRN jár*

- *A 2021. évi XCIX. törvény (20. alcím A vállalkozások reorganizációja) alapján kezdeményezett reorganizációs eljárásban reorganizációs szakértőként kizárólag az NRN járhat el.*

- *Az állam szükségképpen törvényes öröklését követően indult csőd- és felszámolási eljárásokban vagyonfelügyelő, ideiglenes vagyonfelügyelő és felszámoló az állami felszámoló lehet.*

- *Örökléssel szerzett állami tulajdoni részesedéssel rendelkező gazdálkodó szervezetek törvényességi felügyeleti eljárásai során felügyelőbiztosként kizárólag az állami felszámoló rendelhető ki.*

- *Örökléssel szerzett állami tulajdoni részesedéssel rendelkező gazdálkodó szervezetek végelszámolási eljárásai során a végelszámolói feladatok ellátásával az állami felszámoló is megbízható.¹⁶*

A fentebb található felsorolásban az 1. pont, valamint a 3-9 pontot a cégkivonatban található adatok alapján beazonosíthatók. A 2. pont “A bünygyi vagyont érintő felszámolási eljárások során a felszámolóként az NRN jár el”, az oka, csak az ügyvezető tájékoztatásából derülhet ki. Ezek a tájékoztatások az esetek nagy részében valamilyen oknál fogva elmaradnak. Ha a könyvelő a tanulmányai, vagy a korábbi munkája során nem találkozott a Cstv 79/A § (7) bekezdésével és ez a tájékoztatás elmarad az ügyvezető, illetve a tulajdonos részéről, könnyen egy bünygyi eljárás közepén találhatja magát a könyvelő.

Milyen dokumentumokat kell a felszámoló részére bocsájtani

- számviteli bizonylatok (számlák, pénztárbizonylatok)
- bankszámla kivonatok (a felszámolás megkezdésével a felszámoló a bankszámlák felett a rendelkezési jogot átveszi és a volt ügyvezetőjét pedig visszavonja)
- tárgyeszköz analitikák
- bérszámfejtés alapját képező analitikák
- tevékenységet záró beszámolót
- a beszámolót alátámasztó leltárakat
- házi pénztárban található készpénz állományt. Amennyiben ez nem kerül átadásra a felszámoló, az át nem adott összeget követelésként mutatja ki az ügyvezetővel szemben a felszámolási nyitó mérlegben.
- környezetvédelmi nyilatkozatot

¹⁶ <https://nrn.hu/index.php> dr. Pallós Zoltán

- átadás-átvételi jegyzőkönyvet az átadott iratokról

4. MEGSZÜNTETÉSI ELJÁRÁSOK TÍPUSAI

- Végelszámolás

- Egyszerűsített eljárás: nem szükséges ügyvédi ellenjegyzés, az eljárás befejezése leghamarabb a közzétételtől számított 40 nap, de legkésőbb 120 napon belül lehetséges. Sikeres eljárás esetén a vállalkozás megszűnik, míg sikertelen eljárás során a vállalkozás tovább működik.

- Teljes eljárás: ügyvéd által indítványozott vezetői döntés alapján. Az eljárás megindítása

ügyvédi ellenjegyzés mellett történik. Legkésőbb a közzétételtől számított 3 éven belül le kell zárni. Sikeres eljárás esetén a vállalkozás megszűnik, míg sikertelen eljárás után a vállalkozás tovább működik

- Kényszertörlési eljárás

- Az eljárást a Törvényszék rendeli el, valamilyen jogsértő magatartás miatt.

Ilyen lehet például az adószám törlése, mely adódhat például az alábbi esetekből

- A vállalkozás a törvényi előírás ellenére nem rendelkezik pénzforgalmi számlával
- Az adóhivatal tájékoztatása alapján 365 napot meghaladó adó és vagy vámtartozása, vagy 365 napot meghaladó bevallási kötelezettség mulasztása van
- Beszámoló közzétételi kötelezettségének nem tett eleget.

A kényszertörlési eljárás sikeres lefolytatása esetén, amennyiben az adózó a kényszertörlési eljárás megindítására okot adó körülményt határidőben elhárítja a vállalkozás tovább működik. Abban az esetben, ha a határidő lejárt előtt az eljárást megindító okot nem hárítja el a vállalkozás vagy megszűnik, vagy abban az esetben, ha a kimutatott tartozása eléri vagy meghaladja a 300 ezer Ft-ot, ez eljárás átfordul felszámolási eljárássá.

- Felszámolási eljárás
- Felszámolási eljárás indulhat hitelező által indítványozva
- Hitelezői igények megtérítése esetén a vállalkozás a sikeres eljárás lezárását követően tovább működhet
- Eredménytelen eljárás során a vállalkozás megszűnik, melyek esetleges szankciókat vonhatnak maguk után
- Kényszertörlési eljárás sikertelen lezárásával
- Kényszertörlési eljárásból átfordult felszámolási eljárás főszabály szerint tovább működése még az eljárás sikeres lefolytatása után sem kérelmezhető. Ezen szankció a háborús helyzetre való tekintettel hatályon kívül lett helyezve, és sikeres eljárást követően a vállalkozás tovább működik
- Sikertelen eljárást követően a vállalkozás megszűnik, mely esetleges szankciókat vonhat maga után.
- Csődeljárás nem tartozik a megszüntetési eljárások közé.
- Az adós az eljárás során csődegyezség érdekében fizetési haladékokat kap, a bíróság végzésben vagyonfelügyelőt rendel ki az adós mellé. Az egyezség, ha nem jön létre, vagy nem felel meg a jogszabályoknak, a csődeljárást a bíróság megszünteti és hivatalból megállapítja a fizetéseképtelenséget és elrendeli az adós felszámolását.¹⁷

¹⁷ 1991. évi XLIX törvény a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról

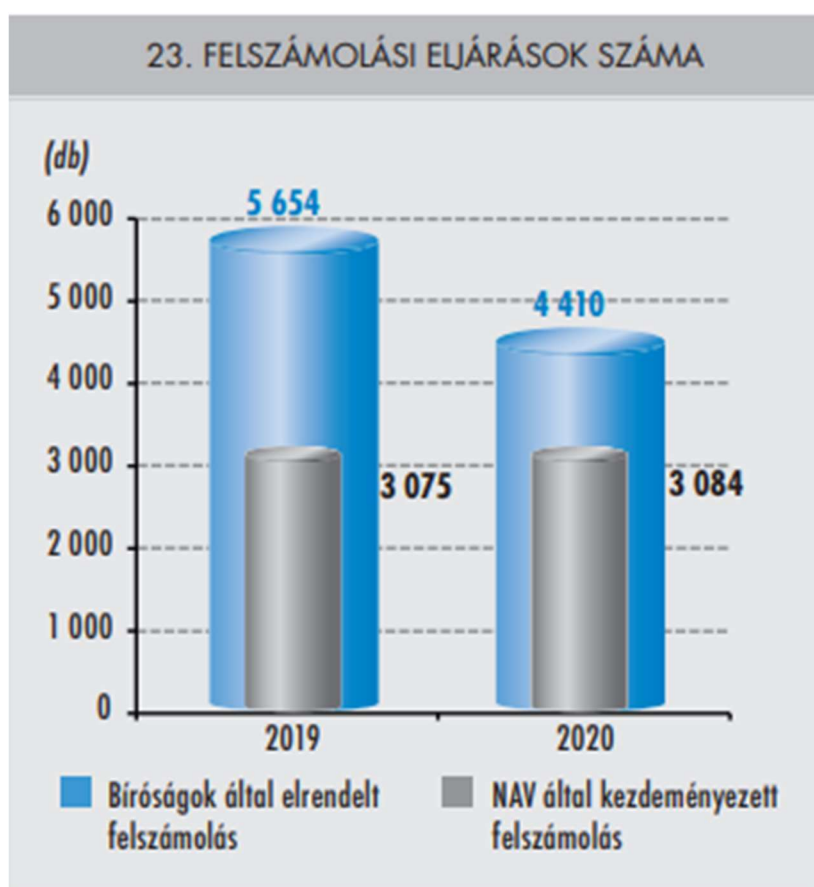
	vezető tisztségviselő			
	felszámolás	végelszámolás	egyszerűsített végelszámolás	kényszersztörlés
Megszűnik-e az ügyvezetői tisztsége?	nem	igen	nem	nem
Törlik-e a cégjegyzékből a személyét?	nem	igen	nem	nem
Van-e törvényes képviseleti joga?	van	nincs	van	van
Ügykörök, amelyekben eljárhat	korlátozott ügykörök	egyik ügykörben sem	ügykörök nem korlátozottak	ügykörök nem korlátozottak, de bizonyos jognyilatkozatokat nem tehet
Ha megszűnik az adott megszűnési típusú eljárás anélkül, hogy a gazdasági társaság jogutód nélkül megszűnne (azaz a társaság tovább működik), kell-e új vezető tisztségviselőt választani?	nem, a vezető tisztségviselő törvényes képviseleti joga eredeti terjedelmében helyreáll	igen	nem, mert eleve a vezető tisztségviselő látja el a végelszámolói feladatokat, ügyvezetői tisztsége nem szűnik meg az egyszerűsített végelszámolás kezdő időpontjában	nem, mert eleve a vezető tisztségviselő látja el a kényszersztörlés során felmerülő feladatokat, ügyvezetői tisztsége nem szűnik meg a kényszersztörlés kezdő időpontjában

8. ábra A vezető tisztségviselő ügyvezetői tisztségének fennállásáról és képviseleti jogának terjedelméről a megszűntetési eljárásokban.¹⁸

¹⁸ <https://jogaszvilag.hu/cegvilag/a-vezeto-tisztsegviselo-kepviseleti-joga-a-megszunesi-tipusu-eljarasokban/>

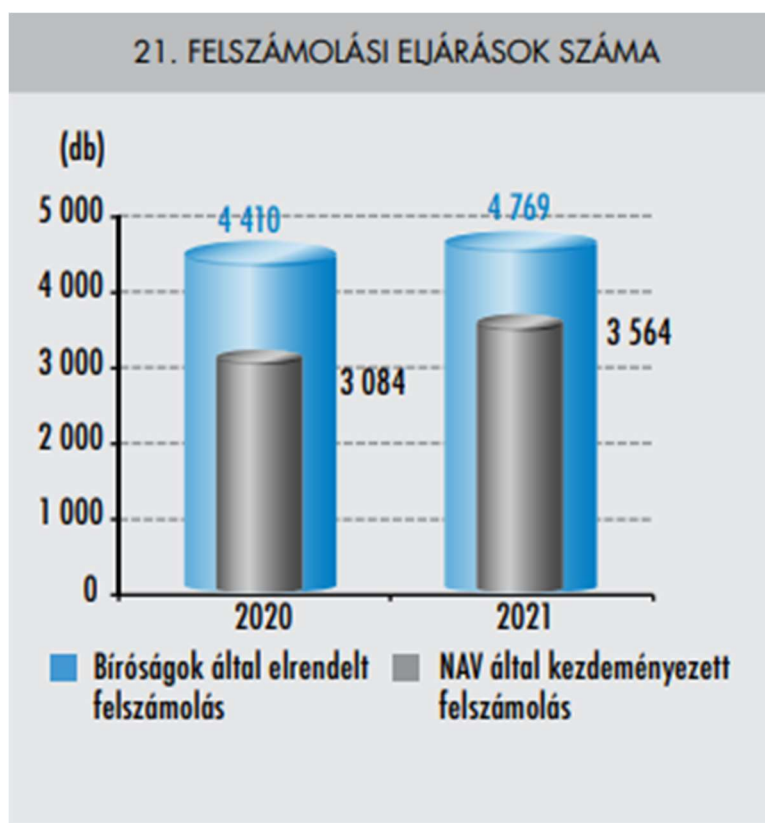
Megszüntetési eljárások a Nemzeti Adó- és Vámhivatal tekintetében

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal (továbbiakban: NAV) az adósokkal szemben felszámolási eljárást kezdeményez. A megszüntési eljárások során nem minden esetben végez ellenőrzést a NAV. Az eljárások során fizetési megállapodás köthető, mely teljesülése esetén a felszámolási eljárás nem folytatódik, nem teljesülés esetén pedig megindul a felszámolási eljárás. A megszüntési eljárások tekintetében a NAV által minden évben kiadott évkönyvben található adatok alapján elmondható, hogy a felszámolási eljárásokat a COVID időszakban 2019-2020-2021-es években hozzávetőlegesen 70% ban a NAV kezdeményezte.¹⁹

9. ábra Felszámolási eljárások NAV évkönyv 2020

¹⁹ NAV évkönyv 2020, 2021

10. ábra NAV évkönyv 2021

Az kimutatások alapján egyértelműen kimutatható, hogy a 2022-es és 2023-as években a felszámolási eljárások indítványozását már nem adóhivatal kezdeményezte túlnyomórészen. A NAV által kezdeményezett eljárások száma a korábbi 70%-os mértékről 20% alá csökkent.²⁰

NAV által kezdeményezett felszámolások: • 3 523 • 145,1 Mrd Ft érintett adótartozás	Bíróság által elrendelt felszámolások: • 8 460 • 326,4 Mrd Ft érintett adótartozás
--	---

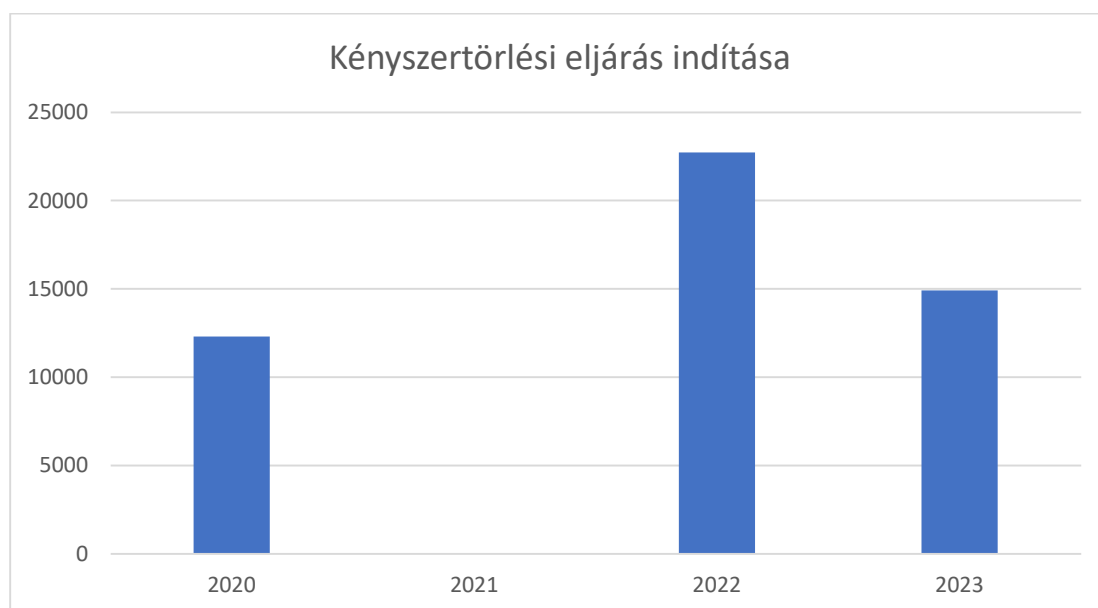
11. ábra NAV felszámolási eljárások 2022

²⁰ NAV évkönyv 2022, 2023

Felszámolások adatai 2023-ban	Eljárások száma	Érintett adótartozás összege (Mrd Ft)
NAV által kezdeményezett felszámolás	2 295	124,3
Bíróság által elrendelt felszámolás	20 781	539,4

12. ábra NAV évkönyv 2023

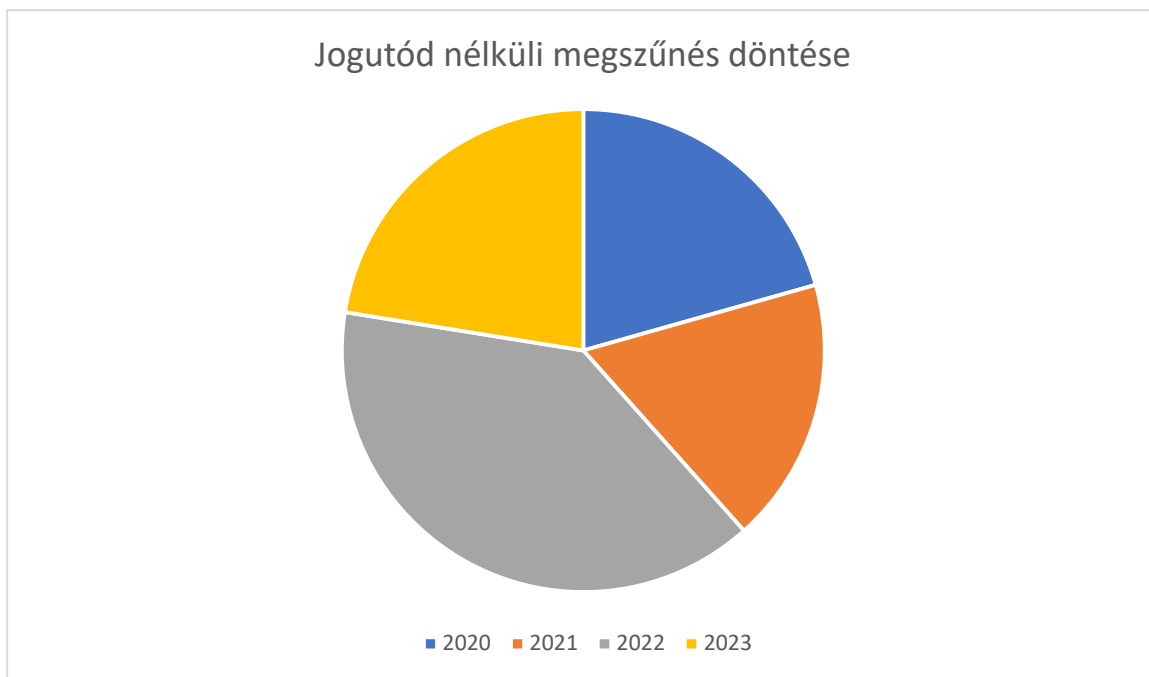
A NAV évkönyveiben a különböző megszűnési eljárások eseteiben is kapunk tájékoztatást.²¹

13. ábra saját forrás Szabóné Kiss Éva 2024

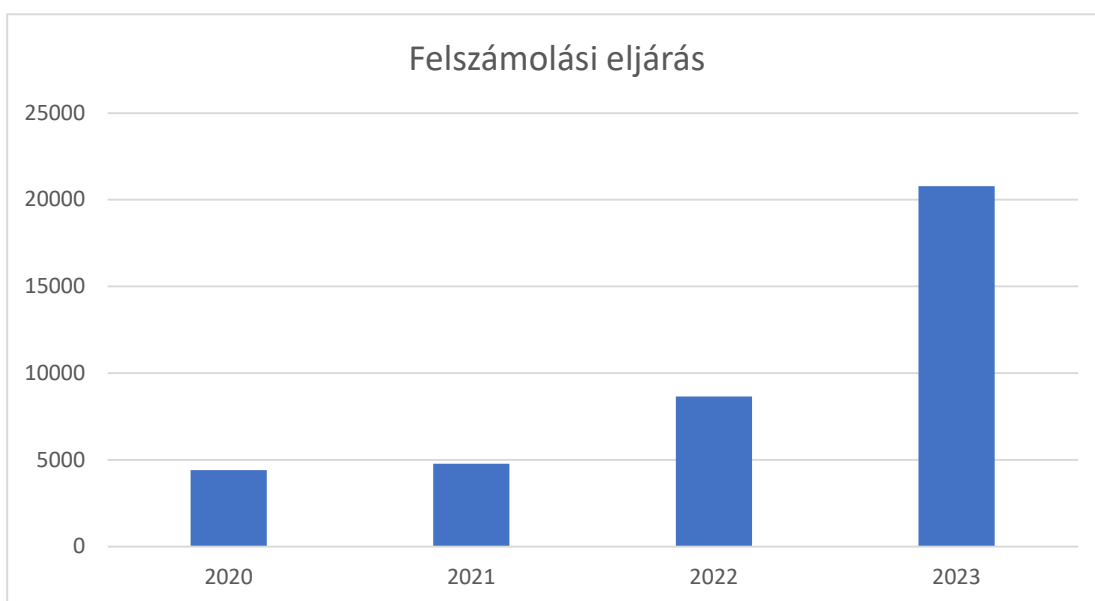
Kénysztörlési eljárás indítása 2021-es évben tilalom alatt állt ezért adat ebben az esetben nem található. Legnagyobb számban 2022-es évben indult kénysztörlési eljárás.

²¹ NAV évkönyv

14. ábra saját forrás Szabóné Kiss Éva 2024

A jogutód nélküli megszűnések elhatározásában a kénysztörölési eljárásokhoz hasonlóan a 2022-es évben mutatható ki a legnagyobb adat.

15. ábra saját forrás Szabóné Kiss Éva 2024

Az előző két eljárás típusal szemben a felszámolási eljárások esetében a 2023-as év volt igazán kimagasló, melyben a legtöbb felszámolási eljárás indult.

A felelősség és következményei

Kié a felelősség

Magyarországon a beszámoló és a könyvelési adatok valódiság tartalmáért elsődlegesen az ügyvezető a felelős. A 20 millió Ft árbevétel meghaladó beszámoló közzétételére kötelezett vállalkozásoknak a beszámoló elkészítését kötelesek regisztrációs számmal rendelkező könyvelővel elkészíttetni. Melyet a beszámolón fel is kell tüntetni. Sajnos a rendszer nagy fokú hibája, a szigorú törvényi előírás mellett, a beszámoló akkor is közzé tehető, ha ezen regisztrációs szám nincsen feltüntetve, vagy csak hat darab nulla van beírva, vagy nem a könyvelő nevéhez tartozik, vagy sajnos a legnagyobb hiba abban az esetben, ha valaki névvel és/vagy regisztrációs számának használatával visszaélnék. Sajnos a beszámoló annak ellenére, hogy elektronikus bevallás a regisztrációs szám ellenőrzésére nincs kialakítva.

Az elmúlt évek során a regisztrációs szám hiánya, vagy nem valós feltüntetése egyre több esetben jelenik meg. Elég elterjedté kezd válni az a több törvényt sértő eljárás is, hogy a beszámolót vagy az egyszer havi bevallások tekintetében is a könyvelő neve helyén a cég tulajdonos vagy az ügyvezető kerül feltüntetésre, holott a könyvelési feladatokat nem ők látják el.

Még mindig érvényes alapelv:” Aki állít az bizonyít”

A bizonyítás kényszere

*Argumentációs alapelv, mely szerint, ha valaki állít valamit, annak bizonyítania kell állítását. Egy érvelés során a feleknek indokolniuk kell saját álláspontjukat, és érvekkel alátámasztva kell kritizálniuk a másik érveit. Ez a két argumentációs szabály fogalmazza meg a bizonyítás kényszerét (angolul *burden of proof*), a vita résztvevői számára. A vita típusa viszont nagyban befolyásolja azt, hogy kinek mikor kell érvekkel alátámasztania álláspontját.*

Szimmetrikus vita esetén, amikor mind a két fél állít valamit, a bizonyítás kényszere mindkettőjükre egyaránt vonatkozik. Aszimmetrikus vitában csak annak a félnek kell eleget tennie az alapelvnek, aki állít valamit. Vagyis, ha A azt állítja, hogy p, és B nem állítja ennek ellenkezőjét, de nem tartja elegendőnek a bizonyítékot, vagy azt, hogy miért kellene igaznak tartania p-t, akkor A-nak érvekkel kell bizonyítania és/vagy alátámasztania p-t.

Szimmetrikus és aszimmetrikus vita esetén is fennáll, hogy az érvelő felek ki akarnak bújni a bizonyítás kényszere alól vagy át akarják azt hárítani a másik félre. Ezt érvelési hibának tekintjük (a bizonyítás kényszerének áthárítása), ekkor a másik fél nem köteles vállalni a bizonyítást.²²

Felelősségvállalás: azt feltételezi, hogy a személy képes számolni tettei következményeivel. A felelősségvállalás kapcsolatot mutat a magas hatékonyság érzéssel vagyis azzal, hogy a személy hisz abban, hogy az események inkább tőle függenek, mint másoktól, vagy a külső körülményektől.

Az ügyvezető és a könyvelő felelősség megállapítása különböző.

A könyvelőt kamara hiányában, csak a büntető eljárás során lehet eltiltani a foglalkozás gyakorlásától, melyet az erkölcsi bizonyítványban tüntetnek fel. Itt szeretném megjegyezni, hogy még nem találkoztam a munkám során olyan ügyféllel, aki tőlem a szerződéskötés során erkölcsi bizonyítványt kért, hogy el vagyok e tiltva a szakmám gyakorlásától. Ilyen formában a vállalkozók egy hatalmas, joghézagból adódó szabályozatlanság áldozata lehet. Az adóhivatal elmarasztaló határozataiban “előszeretettel” használja a “kellő körültekintést”, mint felelősség meghatározást. Ebben az esetben pedig felmerül a kérdés, mit takar a kellő körültekintés. A NAV illetve a belügyminisztérium valamint a bíróság, mint teljes jogkörrel felhatalmazott hatóságok, hozzá férnek olyan adatokhoz, információkhoz, melyekből eldönthető a megbízhatóság, a kellő körültekintés elve. De ez sajnos sem az adózó/ vállalkozó, sem a könyvelő részére nem feltétlenül rendelkezésre álló információk. Egy könyvelő károkozása mind addig mehet, míg olyan körülmény nem adódik, hogy az általa okozott kár bírósági úton érvényesíthetővé válik. A bírósági eljárás rögzös és drága eljárási folyamat, mellyel azon vállalkozó, aki ilyen helyzetbe került, ügyvéd útján körül járja milyen esélyei vannak egy végrehajtási vagy egy bírósági eljárás során. Ezen könyvelők nagy része minimális óraszámmal van bejelentve, vagyona nincs. Így a felelősségre vonás esetén sem téríthető meg az általa okozott kár.

Szándékosság: olyan magatartás, melynek következményeit tanúsítója kívánja, vagy e következményekbe belenyugszik. Btk. 7§.

Gondatlanság és a bűncselekmény fogalma

§ Gondatlanságból követi el a bűncselekményt, aki előre látja cselekményének lehetséges következményeit, de könnyelműen bízik azok elmaradásában, vagy cselekménye lehetséges

²² Margitay Tihamér, Az érvelés mestersége, Typotex 2004

következményeit azért nem látja előre, mert a tőle elvárható figyelmet vagy körültekintést. Btk. 4§.

A bűncselekmény fogalma, fogalmi elemei:

Cselekmény: a törvény különös részében meghatározott

törvényi tényállásba (például csalás Btk. 373²³. §) megjelölt magatartás, amely megvalósítható aktív magatartással (tevéssel), illetve nem-tevéssel, mulasztással.

Bűnösség: a.) szándékos, valamint a b.) gondatlan elkövetést jelenti, továbbá magában foglalja a szándékon túli eredményt is.

Szándékosság szerepe a bűncselekmény fogalmában

Btk. 7. § Szándékosan követi el a bűncselekményt, aki cselekményének következményeit kívánja, vagy e következményekbe belenyugszik. A szándékosságnak két alakzata van. Egyenes szándék, és az eshetőleges szándék. Az elkövetőnek szándékos elkövetés esetén - ismerni kell a cselekménye végrehajtásához szükséges körülményeket és tényeket - tudnia kell, hogy a magatartása veszélyes a társadalomra, - eredmény-bűncselekményeknél tisztában kell lennie azzal, hogy magatartása alkalmas annak előidézésére, előre kell látnia a magatartása várható következményeit is.

Egyenes szándék esetén az elkövető kívánja cselekménye következményeit, és ennek megfelelően a cselekményt akaratlagosan végrehajtja.

Eshetőleges szándék esetén az elkövető a következményeket nem kívánja, de előre látja cselekménye következményeit. és belenyugszik abba, hogy megvalósuljanak.

A Btk. 52.§ szabályoz. A törvény két kategóriát különböztet meg.

a) *szakképzettséget igénylő foglalkozása szabályainak megszegésével követi el, vagy*

b) *foglalkozásának felhasználásával, szándékosan követi el.*

(2) Az (1) bekezdés a) pontja azzal szemben is alkalmazható, aki a bűncselekmény elkövetésekor a tevékenységet nem a foglalkozásaként gyakorolta, de rendelkezik annak a foglalkozásnak a gyakorlásához szükséges szakképesítéssel, amely szabályainak megszegésével a bűncselekményt elkövette.

53. § (1) *A foglalkozástól eltiltás határozott ideig tart, vagy végleges hatályú.*

²³ 2012. évi C törvény a Büntető törvénykönyvről

(2) *A határozott ideig tartó eltiltás legrövidebb tartama egy év, leghosszabb tartama tíz év. Végleges hatállyal az tiltható el, aki a foglalkozás gyakorlására alkalmatlan vagy arra méltatlan.*

(3) *A foglalkozástól eltiltás tartama az ítélet jogerőre emelkedésével kezdődik. Ha a foglalkozástól eltiltást szabadságvesztés mellett szabják ki, annak tartamába nem számít bele az az idő, amely alatt az elítélt a szabadságvesztést tölti, illetve amíg*

kivonja magát a szabadságvesztés végrehajtása alól. Ha a feltételes szabadságot nem szüntetik meg, a feltételes szabadságon töltött időt a foglalkozástól eltiltás tartamába be kell számítani.

(4) *A végleges hatályú eltiltás alól a bíróság az eltiltottat kérelemre mentesítheti, ha az eltiltás óta tíz év eltelt és az eltiltott a foglalkozás gyakorlására alkalmassá, vagy - ha az eltiltást méltatlanság miatt alkalmazták - érdemessé vált. Ez utóbbi esetben sem mentesíthető az, aki a bűncselekményt bünszervezetben követte el.*

(5)

54. § Ezen alcím alkalmazásában foglalkozásnak minősül az is, ha az elkövető

a) *gazdálkodó szervezet általános vezetését ellátó szerv tagja vagy egyszemélyi vezetője,*

b) *gazdasági társaság vagy szövetkezet felügyelőbizottságának tagja,*

c) *egyéni cég tagja,*

d) *egyéni vállalkozó vagy*

e) *a civil szervezetnek a civil szervezetekről szóló törvényben meghatározott vezető tisztségviselője.*²⁴

Míg az ügyvezető vagy a tulajdonos eltiltását több törvény vagy cselekmény is meghatározhatja.

Az eltiltás, mint következmény nem értelmezhető a végelszámolások, illetve a csődeljárások esetén.

Eltiltás lehet a következménye a kényszertörlési vagy a felszámolási eljárásoknak. Az eltiltás történhet a törvény erejénél fogva, vagy a bírósági eljárás által.

²⁴ 2012. évi C törvény a Büntető törvénykönyvről

Főszabály szerint a kényszertöltési eljárásból átfordult felszámolási eljárás abban az esetben, ha nem a vállalkozás tovább működésével, hanem a megszűnésével folytatódik a cégtörvény különböző paragrafusa határozza meg.

5. ALKALMAZOTT MÓDSZEREK

A dolgozatom alátámasztására kérdőíves kutatást végeztem, melyben a könyvelőket kérdeztem meg tapasztalataikról, felszámolási eljárásokról, képzési, képzettségi, valamint rendszer szintű elvárások témakörökben. A kérdőívet a közösségi térben könyvelői csoportokban osztottam és csak szakmabeliek adtak választ a feltett kérdésekre. A válaszadók kiléte nem ismert, így meghatározni tudásukat és tapasztalatukat nem lehet.

A kérdésekre egy kivétellel eldöntendő *igen/nem* válaszokkal lehet konstatálni. A válaszok értékelése %-os megoszlású, melyből kördiagramm készül az áttekinthető és könnyen elemezhető adatok kinyerése érdekében. Egy kérdés esetében szavazással lehetett fontossági sorrendet felállítani, mely szintén %-os meghatározásban mutat eredményt, így könnyen rangsorolható a kérdések fontossági sorrendje.

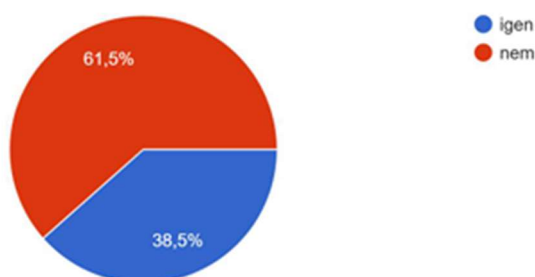
6. EREDMÉNYEK ÉS ÉRTÉKELÉSEK

Az előző fejezetben említett módszerek segítségével az alábbiakra jutottam:

Az általam feldolgozott téma alátámasztására a könyvelői szférában dolgozók között egy kérdőív segítségével, statisztikai adatokkal is szeretném bemutatni a szakmai megítélést, mely abban erősít meg, hogy a könyvelők között a felszámolási eljárások ismeretlen terület. Ebből kifolyólag, nincsenek azzal tisztában, milyen kötelezettségeknek és elvárásoknak kell megfelelni. A könyvelők és a felszámolók között hatalmas űr tátong, melyet ahhoz, hogy egy felszámoló teljes képet kapjon a felszámolás alá vont vállalkozásról, nagyon sok nehézségen kell átmenni.

Dolgozatom azon témája mely szerint azok a könyvelők, akik megkárosítják az ügyfeleket, valamint adott esetben az államot és mégis fedve maradnak.

Az elmúlt években került-e kapcsolatba felszámolási eljárás alá vont vállalkozással?

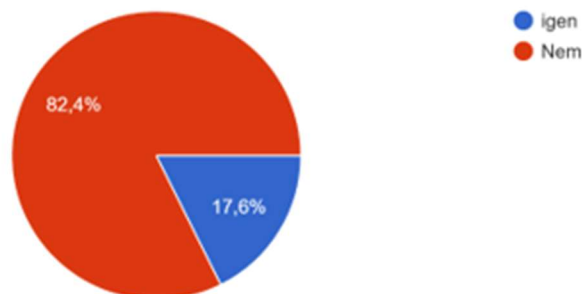

16. ábra kérdőív első kérdés

Nagyon kevés azon könyvelők száma, akik találkoztak már munkájuk során felszámolás alá került vállalkozással. Ebből kifolyólag tapasztalatuk sincs azzal kapcsolatban, hogy milyen kötelezettségeknek kell eleget tenni. Ez a tény jelentősen megnehezíti a felszámolók feladatát, valamint az ügyfél részére is nagy problémát jelenthet, ha a könyvelő tapasztalatának hiánya miatt, nem tud a felszámoló részére határidőben eleget tenni a követelményeknek.²⁵

²⁵ Saját szerkesztésű kérdőív Szabóné Kiss Éva 2024

Ha igen, saját ügyfélkörből került e felszámolás alá?

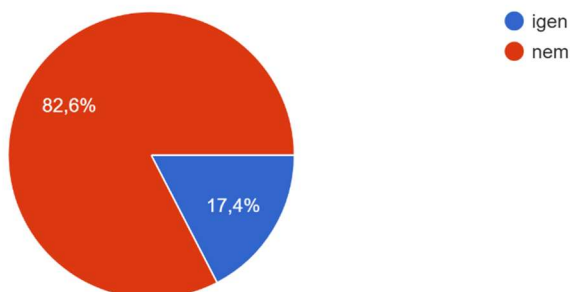

17. ábra kérdőív második kérdés

Ezen felszámolás alá került vállalkozások túlnyomó része nem saját ügyfelek közül kerültek ki.

26

Vállal-e felszámolási eljárásra iratanyag rendezést, könyvelést?

18. ábra kérdőív harmadik kérdés

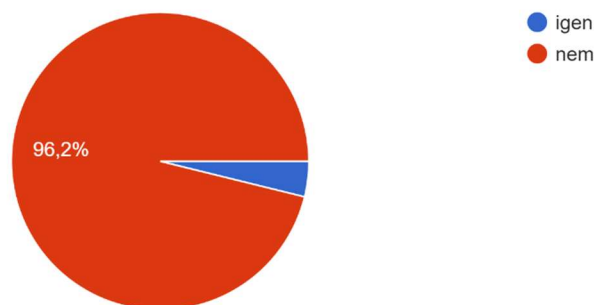
A könyvelői szakma nagyrésze nem is vállal felszámoláshoz kapcsolódó munkát. Ebből kifolyólag fordulhat elő, hogy hiába volt a működés során könyvelője a vállalkozásnak a felszámoláshoz kapcsolódó munkát a könyvelő már nem vállalja. Az elutasítás oka lehet, hogy nincs ismerete az elvásárlásokkal kapcsolatban, nincs kapacitás, vagy nem szeretne olyan területre kerülni, ahol másfajta tapasztalatokra is szüksége van.²⁷

²⁶ Saját szerkesztésű kérdőív Szabóné Kiss Éva 2024

²⁷ Saját szerkesztésű kérdőív Szabóné Kiss Éva 2024

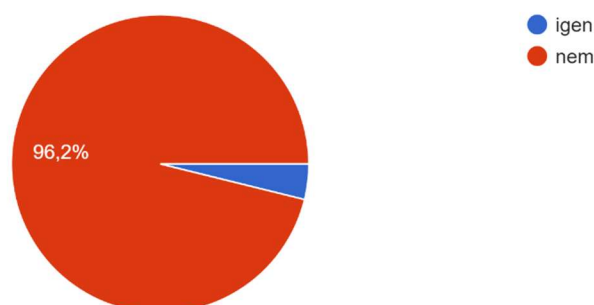
A dolgozatomban tárgyalt rész, mely arra terjed ki, hogy milyen formában szankcionálható egy könyvelő és ez meg is történik e, nincs ismert adat.²⁸

Ismer-e olyan könyvelőt, akit a felszámolási eljárás során vádlottként vonták be az eljárásba?

19. ábra kérdőív negyedik kérdés

Ismer-e olyan könyvelőt, akit a felszámolási eljárás során vádlottként vonták be az eljárásba?

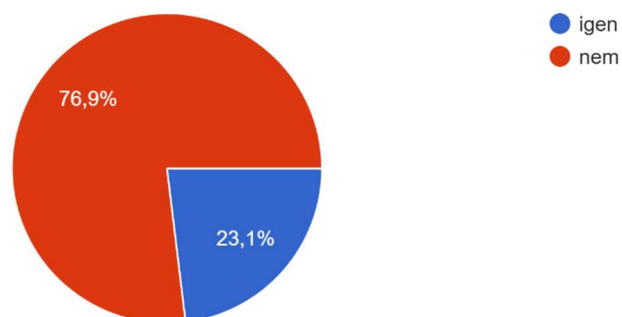
20. ábra kérdőív ötödik kérdés

A kérdésre adott válaszból is az derül ki, hogy magában a szakmán belül sem mondható, hogy egy ilyen tény ismert lenne, így egy vállalkozó előtt pedig teljesen fedve marad. Az ilyen típusú ügyek nem kerülnek napvilágra, mert nincs egy nyilvántartási rendszer, ahol hitelt érdemlően megbizonyosodhat a vállalkozó, hogy kivel lép üzleti kapcsolatra.²⁹

²⁸ Saját szerkesztésű kérdőív Szabóné Kiss Éva 2024

²⁹ Saját szerkesztésű kérdőív Szabóné Kiss Éva 2024

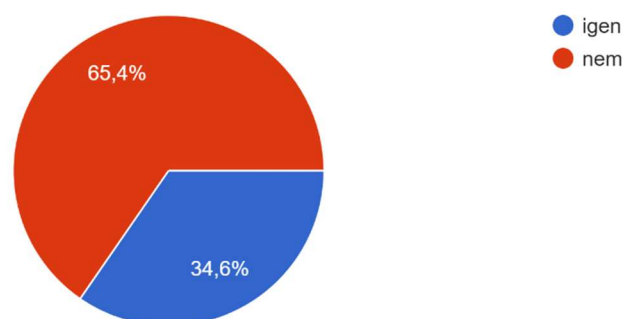
Tapasztalatai alapján, volt e olyan felszámolási eljárás, ami megelőzhető lett volna, ha a könyvelő nagyobb tapasztalattal és képzéssel rendelkezik?

21. ábra kérdőív hatodik kérdés ³⁰

Meglátása szerint a mai elvárások és követelmények között elegendő-e egy mérlegképes könyvelői végzettség és 3 év szakmai gyakorlat megszerzése...trációs számot szerezzen és önállóan dolgozzon?

20 válasz

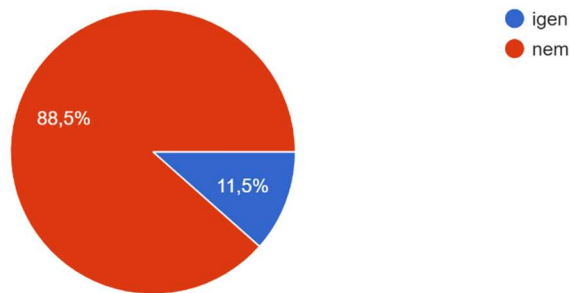

22. ábra kérdőív hetedik kérdés ³¹

³⁰ Saját szerkesztésű kérdőív Szabóné Kiss Éva 2024

³¹ Saját szerkesztésű kérdőív Szabóné Kiss Éva 2024

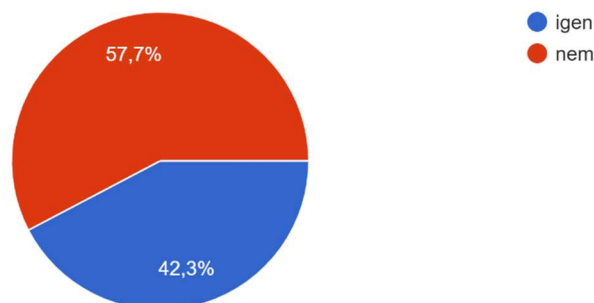
Meglátása szerint a mai elvárások és követelmények között elegendő tudást nyújt-e egy mérlegképes könyvelői végzettség?

23. ábra kérdőív nyolcadik kérdés³²

Azon témában, hogy a képzési és elvárási szint hozzájárul-e a felszámolási eljárásokhoz a válaszadók úgy gondolják, hogy nem elegendő csak a mérlegképes végzettség viszont a három év gyakorlati idő már talán elégnek bizonyulhat.

Az Ön véleménye szerint az új kétlépcsős azonosítási rendszer, szűkíteni fogja-e a mindenféle végzettség és tudás nélkül könyvelőket?

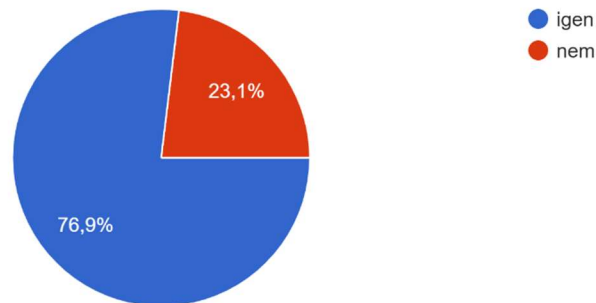
24. ábra kérdőív kilencedik kérdés³³

Az újonnan bevezetésre kerülő kétlépcsős azonosítási rendszer hatására lesz-e pozitív változás, már megosztó eredmény hozott, de a szkeptikusok még mindig többségben vannak.

³² Saját szerkesztésű kérdőív Szabóné Kiss Éva 2024

³³ Saját szerkesztésű kérdőív Szabóné Kiss Éva 2024

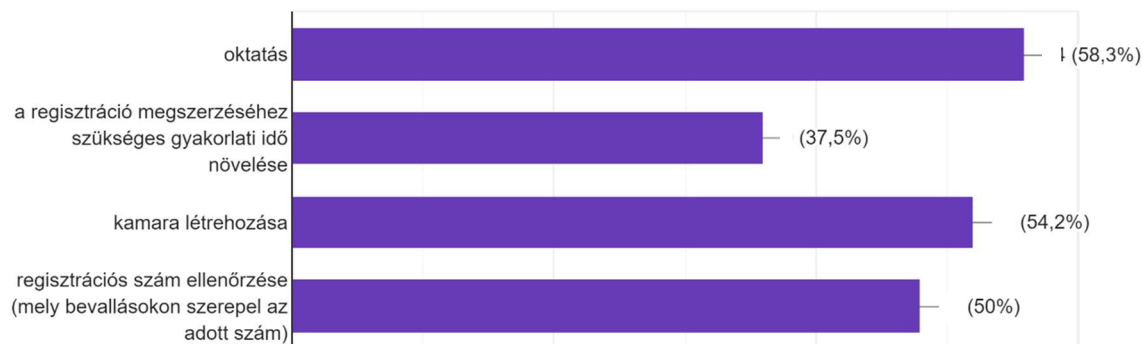
Meglátása szerint fontos lenne e egy könyvelő kamara létrehozása, szigorú nyilvántartási feltételek mellett?

25. ábra kérdőív tizedik kérdés ³⁴

A könyvelői kamara létrehozása a szakmén belül dolgozók szerint nagyon fontos lenne. Egy kamarai rendszer nagy mértékben hozzá tudna járulni a rendszer pontosabb működéséhez.

Az alábbiak közül Ön mely tényezőkön szigorítana?

26. ábra kérdőív tizenegyedik kérdés ³⁵

³⁴ Saját szerkesztésű kérdőív Szabóné Kiss Éva 2024

³⁵ Saját szerkesztésű kérdőív Szabóné Kiss Éva 2024

A feltett kérdésekre adott válaszok alapján látszik, hogy a válaszadók az általam és tapasztalt helyzetet fontosságait erősítik meg.

A legfontosabb egy könyvelő kamara létrehozása lenne, ezzel egyidejűleg az oktatáson kellene változtatni. Majd a rendszer pontosítása lenne a cél, mely figyelné a regisztrációs számokat és neveket és csak a legutolsó a gyakorlati idő növelése.

7. KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK

Következtetésként levonhatjuk, hogy a jelenleg Magyarországon a képzési követelmény nem igazodik a jelenlegi gazdasági helyzethez. Egy mérlegképes könyvelői képesítés során elsajátítható a szakma azon gyakorlati része mely megtanít a tartozik/követel könyvelésre, illetve megismerteti velünk a főkönyvi számlaszámokat. Viszont közel sem biztosít tudást arról, hogy a valós gazdasági események során a könyvelőnek milyen jeleket kell összevennie, hogy a vállalkozás gazdasági tevékenysége ne kerüljön veszélybe egy esetleges eljárás során, illetve tisztában legyen azzal, hogy mi az ő mint könyvelő feladat és valós szerepe a társaság működése során. Napjainkban egyre nagyobb léptekkel haladunk a papírmentes, online könyvelés irányába, mely egyenes arányos azzal, hogy az ügyfelekkel való kapcsolattartás a legjobb esetben is lehet, hogy csak az első alkalommal, a szerződéskötés esetén valósul meg. Nem lehet meg- vagy kiismerni úgy egy üzleti partnert, hogy nincs személyes kapcsolat a két fél között. A személyes kapcsolattartáskor van lehetőség arra, hogy megfigyeljük a reakciókat, a stílust, mely jó esetben valószínűt mutathat az ügyfél habitusáról. Így

könnyebben tudunk döntést hozni azzal kapcsolatban, hogy számunkra adott esetben rejthet-e veszélyt ez a munkakapcsolat. Meglátásom szerint a szubjektív megérzések nagyobb mértékben tudnak esetlegesen segíteni a helyes döntéshez. Javaslatként figyelemmel lehet lenni azon tényekre, hogy az

- oktatási tematika jelentős átdolgozásra szorul, mely során sokkal bővebb tudásanyag kerül átadásra a képzésben résztvevők számára.
- jelentősen meg kellene szigorítani a regisztrációs számok használatát
- azok ellenőrzését
- a visszaélések szankcióit
- lehetőséget kellene nyújtani a regisztrációval rendelkező könyvelők számára, hogy egy adatbázison keresztül lekérve, hozzájussanak azon adatokhoz, hogy a regisztrációs számuk mely cégek esetében került felhasználásra, ezzel is kiszűrve a jogszerűtlen visszaéléseket.
- mielőbb szükséges lenne létrehozni egy könyvelői kamarát, ami által szintén kiszűrésre kerülnének azon könyvelők, akik a jogszabályokat figyelmen kívül hagyva
 - vagy nem rendelkeznek regisztrációval

- vagy már volt olyan “tettük” vállalkozás sérelmére, mellyel anyagi kért okoztak, így a vállalkozók valamivel valósabb képet kapnának arról, hogy akit meg akarnak bízni a könyvelési feladatok ellátásával az rendelkezik bizonyos tiszta “előélettel”
- fontos lenne, hogy a könyvelők sokkal több hivatali rendszerhez férhessenek hozzá, mert azok a felületek, akik bárki számára elérhető adatokat szolgáltatnak, valós képet nem minden esetben mutatnak. Fogalmazhatunk úgyis, hogy ez egy két élű kard. Az ügyfél nem tudja felmérni milyen a könyvelő, és a könyvelő sem tudja felmérni adott esetben ki a megbízó. Mondhatjuk azt, hogy ez egy vállalkozás, de mind a két fél részéről nagy a kockázat a másik fél megválasztása tekintetében.

8. ÖSSZEFOGLALÁS

A dolgozat a könyvelő feladatait és felelősségét mutatja be a felszámolási eljárások során. A könyvelő szerepe egy vállalkozás életében fontos szerepet játszik. Iránymutatást nyújt a vállalkozás vezetőségének részére a törvény által előírt kötelezettségek előírásairól és azok betartásáról. A könyvelővel szemben támasztott képzési követelményt a számviteli törvény szabályozza. Összehasonlításra került másik két uniós tagállam - Belgium, valamint Románia- szabályozása. Az adott tagállamokban támasztott követelmények szempontjából. Összehasonlításból kiderül, hogy hazánk a három ország tekintetében közepén helyezkedik el. Legenyhébb elvárásokat Belgium támasztja, míg a legszigorúbbat Románia.

Magyarországon a szigorú végzettségi követelmények mellett, a szabályok betartatása, valamint a betartás ellenőrzése már kevésbé valósul meg és ennek következményeképpen a rendszerben keletkező hézagok, lehetőséget nyújtanak a felelőség áthárítására, melynek részben oka a hiányos, illetve elavult képzési ismeretek, valamint az ügyvezetők hozzáállása. Bemutatásra került egy konkrét példán keresztül levezetve milyen mértékű károkat tud okozni egy könyvelő, aki szándékosan hátrányt okoz egy vállalkozás életében, melyért a

későbbiekben nem vállal felelősséget, valamint a kialakított körülményei miatt nem vonható felelősségre, illetve felelősségre vonás esetén sem tud kárpótlás nyújtani a cég részére. Az ilyen könyvelők hibája miatt kerül adott esetben valamilyen megszüntetési eljárási folyamatba az addig jól működő vállalkozás. Az esetek másik részében az ügyvezető megtévesztő hozzáállása, a nem teljeskörű tájékoztatása sodorja a felszámolási eljárás során a könyvelőt olyan helyzetbe, melyért nem tartozott volna felelőséggel. Bizonyos esetekben a bírósági eljárás során a könyvelő egyszerű tanúból vádlott lesz, mely során igazolnia kell függetlenségét és ártatlanságát. Az ügyvezetők könnyen hárítják a felelőséget másra, olyan támadásokkal, hogy ez a könyvelő feladata, vagy a könyvelő tájékoztatása alapján történt az ügylet/gazdasági esemény. Nehéz felismerni azokat a körülményeket, melyek arra utalnak, hogy a háttérben nem a vállalkozás tovább működésének elve a cél, hanem valamilyen típusú szabálytalan eljárás. A rendszer érdeke lenne, hogy a könyvelő legyen az elsődleges zóna abban, hogy a szabálytalan működés, a jogsértő magatartás megállításra kerüljön, ehhez viszont sokkal nagyobb rálátással kellene őket felruházni, valamint sokkal nagyobb szigorral kellene őket nyilvántartásba venni, mint pl. egy kamara. Minden érdekelt fél célja az lenne, hogy a gazdaságszereplők jogtisztá

magatartást folytassanak és kiszűrésre kerüljenek minél hamarabb azon elemek, akik a gazdaság bármely szereplőjére veszélyt jelentenek.

IRODALOMJEGYZÉK

Internetes források:

<http://borealisconsulting.hu>

<https://jogaszvilag.hu/cegvilag/a-vezeto-tisztsegviselo-kepviseleti-joga-a-megszunesi-tipusu-eljarasokban/>

<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0000100.tv> - Wolters Kluwer

<https://nrn.hu/index.php> dr. Pallós Zoltán

<https://szamvitelnavigator.hu>

Irodalom:

Beke, J (2016). Nemzetközi számvitel. Budapest: Akadémia kiadó.

Margitay Tihamér, Az érvelés mestersége, Typotex 2004

NAV Évkönyv 2020-2021-2022-2023

Siklósi, Á. (2018). Dr Siklósi Ágnes - Dr. Veress Attila: Könyvvezetés és beszámolóképzés Budapest: Saldo Zrt.

Külföldi szakirodalom és internetes források:

82/1990-es számviteli törvény Románia

Pacioli, Luca Summa 1458

<https://ceccar.ro/>

CECCAR a Romániai Számviteli Szakértői és Okleveles Könyvelők Testületének központi irányító szervei

http://etaamb.openjustice.be/fr/loi-du-17-mars-2019_n2019040805.html

Joganyagok:

1997. évi LXXXI. törvény 99/A§

2000. évi C törvény Számviteli törvény

225/2000 (XII.19) kormányrendelet

2000. évi C törvény 151.§

2000. évi C törvény 159.§ (3)

2000. évi C törvény 9.§ (2)

2000. évi C törvény 169.§ (2)

2007. évi LXXV törvény

2007. évi CXXVII áfatörvény 179§

2009. évi XLVII törvény

225/2000 (XII.19) kormányrendelet

A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. tv. (Cstv).

Art. (új) -2017. évi CL. törvény

Art. (új) -2017. évi CL. törvény 78§

Art. (új) -2017. évi CL. törvény 202§

Btk. 4§.

Btk. 7§.

Btk. 373§.

ÁBRÁK ÉS TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE

1. ábra számviteli alapelvek.....	8
2. ábra beszámoló összehasonlítása.....	11
3. ábrabeszámoló típusainak értékhatárai	12
4. ábra eredménykimutatás	13
5. ábra mérleg eszköz oldal	15
6. ábra mérleg forrás oldal	16
7. ábra felszámolási mérleg	17
8. ábra A vezető tisztségviselő ügyvezetői tisztségének fennállásáról és képviseleti jogának terjedelméről a megszüntetési eljárásokban.	29
9. ábra Felszámolási eljárások NAV évkönyv 2020	30
10. ábra NAV évkönyv 2021.....	31
11. ábra NAV felszámolási eljárások 2022	31
12. ábra NAV évkönyv 2023.....	32
13. ábra saját forrás Szabóné Kiss Éva 2024	32
14. ábra saját forrás Szabóné Kiss Éva 2024	33
15. ábra saját forrás Szabóné Kiss Éva 2024	33
16. ábra kérdőív első kérdés	40
17. ábra kérdőív második kérdés	41
18. ábra kérdőív harmadik kérdés	41
19. ábra kérdőív negyedik kérdés	42
20. ábra kérdőív ötödik kérdés	42
21. ábra kérdőív hatodik kérdés	43
22. ábra kérdőív hetedik kérdés	43
23. ábra kérdőív nyolcadik kérdés	44
24. ábra kérdőív kilencedik kérdés	44
25. ábra kérdőív tizedik kérdés	45
26. ábra kérdőív tizenegyedik kérdés	45

NYILATKOZAT

szakdolgozat¹⁵ nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

A hallgató neve: Szabóné Kiss Éva
A Hallgató Neptun kódja: JF1MIG
A dolgozat címe: A könyvelő feladat és felelőssége a megszűntetési eljárásokban
A megjelenés éve: 2024
A konzulens intézetének neve: Magyar Agrár és Élettudományi Egyetem
A konzulens tanszékének a neve: Felszámolási és Vagyonfelügyeleti Szakközgazdász Szak

Kijelentem, hogy az általam benyújtott záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió¹⁶ egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, és az irodalomjegyzékben szerepeltettem.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlan állítottam, tudomásul veszem, hogy a záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkor szellemi tulajdonkezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem MATER Hallgatói Dolgozatok repozitóriumába. Tudomásul veszem, hogy a megvédett és

- nem titkosított dolgozat a védést követően
- titkosításra engedélyezett dolgozat a benyújtásától számított 5 év eltelté után

nyilvánosan elérhető és kereshető lesz az Egyetem MATER Hallgatói Dolgozatok repozitóriumában.

Kelt: 2024 év október hó 20 nap

Hallgató aláírása

¹⁵ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törölendő.

¹⁶ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törölendő.

NYILATKOZAT

Szabóné Kiss Éva (hallgató Neptun azonosítója: JF1MIG) konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót¹⁴ áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót a záróvizsgán történő védésre javaslom / nem javaslom¹⁵.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem^{*16}

Kelt: 2024 év október hó 24. nap

belső konzulens

¹⁴ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.

¹⁵ A megfelelő aláhúzendő.

¹⁶ A megfelelő aláhúzendő.